

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

СЕРТИФІКАТ

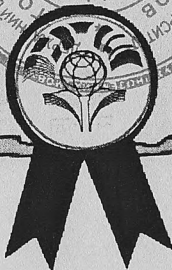
Грицик
Надія Володимирівна

взяв(ла) участь
у IV Міжнародній
науково-практичній конференції
«Сучасні тенденції викладання
другої іноземної мови
в школах і вищих навчальних закладах»,
яка відбулася
8 листопада 2013 р.
у Горлівському інституті іноземних мов

Директор Горлівського інституту
іноземних мов, доктор
історичних наук,
професор

В.М. Докашенко

Як наслідок, варто зазначити, що латинська мова часто сприймається студентами не як певна комунікативна система, зорієнтована на реальне застосування, а як теоретичний предмет загальнолінгвістичного змісту, при вивченні якого основним вважається не практичне використання (читання, етимологічний та термінологічний аналіз), а розуміння граматики як теоретичного аспекту, оскільки мова не йде про втілення латині в реальні мовні ситуації.

Нині реформування методики викладання латинської мови спрямовується у бік «прямого методу», без якого є неефективним вивчення іноземних мов. Цей метод передбачає підвищення уваги до вимови та до усного аспекту латині взагалі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грищенко С. П. Лексичний вплив як чинник динаміки мови-рецепієнта (на матеріалі латинських запозичень українських пам'яток кінця XVI – XVII ст.) [Текст] / С. П. Грищенко : автореф. дис. ... канд. філол. наук. – К., 1999. – 20 с.
2. Кацман Н. Л. Методика преподавания латинского языка [Текст] / Н. Л. Кацман. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. – 258 с.
3. Каліцева О. В. До питання методики викладання дисципліни «Латинська мова» в юридичних вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.confcontact.com>.
4. Мусорин А. Преподавание латинского языка в неязыковом вузе [Текст] / А. Мусорин // Материалы 1-й Методической конференции профессорско-преподавательского состава Института экономики и менеджмента. – Новосибирск, 1999. – С. 32-34.
5. Щерба Л. В. Зависимость методики преподавания иностранных языков от состояния общества и его задач [Текст] / Л. В. Щерба // Преподавание иностранных языков в средней школе: Общие вопросы методики. – 2-е изд. – М., 1974. – С. 14-29.

*Надія Грицик
(Чернігів)*

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СПЕЦКУРСУ «ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»

Корінні зміни в соціально-економічних умовах життя українського суспільства викликали значні перетворення і в системі освіти. Тому нове призначення сучасного мовознавця спричинило необхідність зміщення акцентів і в його підготовці, що відображено в Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти, в яких наголошується, що багатий спадок

різних мов і культур Європи є цінним спільним джерелом для взаємного розвитку, і тому головним завданням вищого навчального закладу є перетворення перешкод у спілкуванні на джерело взаємного збагачення та розуміння, що передбачає вивчення національної природи, характеру, духовної культури, мови і стереотипів світогляду народу, мова якого вивчається як іноземна [1].

Якісна підготовка майбутнього вчителя іноземної мови набуває першорядного значення в умовах полікультурного, поліетнічного середовища України [2]. В освітніх процесах необхідно враховувати етнокультурний чинник, створювати умови для пізнання й розуміння культури народів, опановувати досвід міжкультурної взаємодії на засадах гуманізму, свободи, рівності і толерантності. Поряд із загальною професійною компетентністю майбутнього вчителя іноземної мови постає питання формування культурологічної компетенції. Важливою сутнісною характеристикою майбутнього філолога та складовою його професійної підготовки, показником рівня сформованості педагогічної діяльності є культурологічна компетенція, яка, у свою чергу, передбачає ознайомлення учнів з національно-культурними особливостями мовленнєвої поведінки, звичаями, нормами, соціальними умовами, ритуалами, соціальними стереотипами народу, мова якого вивчається.

Це вимагає перебудови або, точніше, вдосконалення освітньої діяльності вчителя, і, в першу чергу, організації паритетної взаємодії з учнями на користь процесам саморозвитку і самоорганізації, що ще раз доводить необхідність переглянути зміст, форми і методи підготовки майбутніх педагогів до своєї роботи.

Для досягнення поставлених цілей необхідно формування наступних культурологічних умінь студентів: уміння знаходити і аналізувати культурологічну інформацію з будь-яких текстів; вміння використовувати національно-культурні матеріали на уроці іноземної мови; уміння проводити ціннісно-орієнтаційний аналіз стереотипів рідного та іноземної мови; уміння формувати в учнів потреби користуватися іноземною мовою як засобом спілкування в ситуаціях опосередкованої і безпосередньої міжкультурної комунікації; вміння використовувати культурноорієнтовані форми і методи навчання, які сприяють більш ефективному засвоєнню іншомовної культури.

З цією метою був розроблений спецкурс „Культурологічна компетенція майбутнього вчителя іноземної мови”, завданнями якого є: сформувати в майбутніх філологів розуміння сутності й змісту культурологічної компетенції; познайомити студентів із методами, засобами і формами формування культурологічної компетенції; сформувати вміння в них ефективно і творчо використовувати ці методи, засоби і форми викладання на практиці.

Під час читання спецкурсу вирішувалися такі завдання:

1) ознайомити студентів з сутністю і змістом культурологічної компетенції, особливостями компонентами цієї властивості;

2) познайомити студентів з методами, засобами і формами формування культурологічної компетенції;

3) виробити вміння в них ефективно і творчо використовувати ці методи, засоби і форми викладання на практиці.

Спецкурс „Культурологічна компетенція вчителя іноземної мови” читався на V семестрі, після вивчення основних психолого-педагогічних дисциплін. Спецкурс складався з лекційних (6 години), практичних (10 годин), семінарських (8 годин) занять і передбачав самостійну роботу (12 годин) студентів і підсумковий залік.

Отже, перелічимо тематику розділів спецкурсу: перший розділ – культурологічна спрямованість змісту і дидактичних засобів формування культурологічної компетенції – активні методи навчання (аналіз конкретних культурологічних ситуацій, метод ігрового проектування, ділова гра на основі досліджуваного матеріалу), основні відмінності нестандартного уроку іноземної мови від традиційних занять, активізація пізнавальної діяльності учнів під час уроку іноземної мови, способи і методи розвитку творчих здібностей учнів; другий розділ – культурологічна компетенція у професійно-педагогічній діяльності вчителя іноземної мови – загальнонавчальні та спеціальні знання та вміння сучасного вчителя іноземної мови, основи міжкультурного педагогічного спілкування, правила, норми, моделі поведінки співіснуючих лінгвокультурних спільнот, толерантність вчителя в організації спілкування, культурні цінності, методика проведення занять іноземної мови з формування культурологічної компетенції, план-конспект уроку з формування культурологічної компетенції.

Теоретичні знання, що студенти здобували під час лекційних занять та у процесі самостійної роботи, апробувалися та застосовувалися на практиці під час організації та проведення семінарських і практичних занять.

Під час вивчення спецкурсу велика увага приділялася самостійній роботі. Так, студентам пропонувалися завдання, що передбачали контент-аналіз інформаційних та педагогічних технологій. Практичні завдання організовані як ігрові дискусійні та проблемні ситуації, що активізувало дух суперництва та спрямовувало діяльність студентів до творчості й нових ідей. До циклу завдань, що виконувалися студентами експериментальної групи на етапі самостійної підготовки, входило також: презентація портрету сучасного вчителя іноземної мови „Медіатор культур”. Підсумковим заняттям була презентація кожним студентом конспекту-уроку з використанням методів та прийомів формування культурологічної компетенції.

Таким чином, формування культурологічної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови у вищому навчальному закладі, а також його дидактичні засоби спрямовані на досягнення поставленої мети, а саме на формування полілінгвальної особистості вчителя іноземної мови, здатного виступати як ретранслятор культур у здійсненні професійної педагогічної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
2. Програма з англійської мови для університетів / інститутів (п'ятирічний курс навчання) : Проект / Колектив авт. : С. Ю. Ніколаєва, М. І. Соловей та ін.; Київ. держ. лінгв. ун-т. – К. : Британська Рада, 2001.

*Валентина Гришкіна,
Ольга Кухар,
Неллі Соловійова
(Макіївка)*

ІЗ ДОСВІДУ ВИКЛАДАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ

Сучасне суспільство висуває високі вимоги до гуманітарної освіти і, в першу чергу, до вивчення мов. Знання двох і більше іноземних мов сьогодні стає фактором успішності у різних сферах суспільної діяльності.

Основна мета навчання другої іноземної мови є практичною, тобто студенти мають оволодіти навичками усного мовлення, аудіювання, письма та читання. Вивчення другої іноземної мови з урахуванням уже наявних компетенцій у першій мові сприяє розширенню загального та лінгвістичного світогляду студентів.

Проблема організації навчального процесу на початковому етапі завжди була і залишається актуальною, саме цей етап виявляється найскладнішим та найвідповідальнішим.

Викладачами кафедри германської філології Макіївського економіко-гуманітарного інституту видано навчальний посібник «**Lasst uns Deutsch lernen!**» («Вивчаймо німецьку мову!») для студентів I курсу, які починають вивчати німецьку мову як другу іноземну після англійської. Він складається з вступного курсу, основного курсу та граматичного додатку.

Вступний курс забезпечує створення достатньої бази для подальшого опанування німецькою мовою та формування мотивації для вивчення мови. Основні положення, які лежать в основі створення посібника, є комплексність, комунікативна спрямованість та професійне орієнтування.

У першій частині посібника автори пропонують комплекс завдань, що націлені на формування слухо-вимовних та основних ритміко-інтонаційних навичок з паралельним засвоєнням лексико-граматичного матеріалу, а також навичок читання, письма та усного мовлення.

Вимова являє собою базову характеристику мовлення, основу для вдосконалення інших навичок іншомовного мовлення. Під час навчання вимови особливу увагу у посібнику приділено тим фонетичним явищам,